

TRAJNOSTNO POROČILO DESTINACIJE SLOVENJ GRADEC 2023-2025

Destinacija od vstopa v Zeleno shemo slovenskega turizma v letu 2016 še večjo pozornost namenja trajnostnemu razvoju na vseh področjih delovanja. Dobro upravljanje ter visok standard življenja v skladu z uravnoteženim razvojem izkazujejo prejeta priznanja.

2023

- Slovenia Green Bronze
- Dve zlati priznanji Moja dežela, lepa in gostoljubna v kategoriji srednja mesta in mestna jedra
 - Naziv Prostovoljstvu prijazna občina
- Priznanje kakovosti, zlati certifikat ISSO za razvojno odličnost in doseganje standarda občine dobrega življenja

2024

- Bronasto priznanje Moja dežela, znak gostoljubnosti v kategoriji prepoznavni turistični kraji
 - Naziv Prostovoljstvu prijazna občina
- Priznanje kakovosti, zlati certifikat ISSO za razvojno odličnost in doseganje standarda občine dobrega življenja
 - Prvo podaljšanje certifikata Mladim prijazna občina

2025

- Naziv Prostovoljstvu prijazna občina
- Srebrno priznanje Moja dežela, znak gostoljubnosti v kategoriji prepoznavni turistični kraji
 - Tretje mesto za Naj javno stranišče med mestnimi občinami

DESTINACIJSKI MANAGEMENT

Upravljalci destinacijskega razvoja se zavedamo, da **uspešno delo na področju trajnostnega razvoja temelji na ustreznih strokovnih znanjih**, zato se je zelena ekipa kontinuirano izobraževala na vseh področjih trajnostnega razvoja. Redno so se udeleževali izobraževanj, delavnic, usposabljanj in študijskih tur, ki so jih z namenom krepitev strokovnih kompetenc organizirale različne institucije, med drugim Slovenska turistična organizacija, Konzorcij Slovenia Green ter Regionalna razvojna agencija Koroška.

Preko različnih komunikacijskih kanalov smo javnost redno **obveščali o trajnostnem in turističnem razvoju**, izvajali smo letne evalvacije različnih občinskih dokumentov, dopolnjevali in posodabljali dokumente ter spremljali trajnostne kazalnike.

TRAJNOSTNI KAZALNIKI	2022	2023	2024
1. OKOLJSKI KAZALNIKI			
1. 1 % varovane narave v površini destinacije	21,69	21,69	21,69
1. 2 % odplak, očiščenih do terciarne stopnje	69,6	67,4	68,3
1. 3 % odpadkov, ki so ločeno zbrani za predelavo	60,52	61,55	62,28
1. 4 Število koles za izposajo	18	18	18
1. 5 Število električnih polnilnic za avtomobile	6	6	6
1. 6 Število električnih polnilnic za kolesa	1	1	1
1. 7 Število ponudnikov z znakom Zeleni ključ	1	8	7
1. 8 Število ponudnikov z znakom Slovenia Green	1	1	1
1. 9 Ocena ogljičnega odtisa turizma (t CO ₂)	1.979,97	1.943,60	1.818,91
2. DRUŽBENO KULTURNI KAZALNIKI			
2. 1 Število dislociranih enot muzeja	8	8	8
2. 2 Indeks zadovoljstva prebivalcev (%)	75,1	79	72
3. EKONOMSKI KAZALNIKI			
3. 1 Število prihodov	11.815	10.094	10.461
3. 2 Število nočitev	36.486	34.663	30.748
3. 3 Povprečna doba bivanja	3,1	3,4	2,9
3. 4 Število stalnih ležišč	481	523	557
3. 5 Število mesecev v katerih pripotuje 80 % ljudi	9	8	10
3. 6 Višina pobrane turistične takse (€)	22.141,80	21.098,40	21.191,40
3. 7 Zaposlovanje v turizmu	413	430	426

1. 4 Upoštevana so kolesa, namenjena splošni javni rabi (brez koles zasebnikov, namenjenih za trženje oziroma njihove goste).

1. 5 Podatek pridobljen s strani Mestne občine Slovenj Gradec.

1. 9 Podatki povzeti iz NiST-a (Opomba: Podatki o izpustih CO₂ so ocenjeni na podlagi podnebne modela ARIS CRP.)

2. 2 Stopnja zadovoljstva izvedena s strani podjetja Epicenter za Mestno občino Slovenj Gradec.

3. 7 Delovno aktivno prebivalstvo po OECD metodologiji (vir: SURS).

Predvsem pa smo v zadnjih treh letih posebno pozornost namenili **aktivni participaciji javnosti v pripravo različnih dokumentov in projektov**. Z zunanjimi strokovnjaki so bile organizirane tri javne delavnice za zainteresirano javnost o prostorskem razvoju mesta (področje urbanistične zasnove,

krajinske zasnove in zaključna delavnica), dve javni razpravi (ena s predstavniki mladih) na temo oživljanja mestnega jedra, anketa o trenutnem stanju in možnostih izboljšave na področju prometa ter javna razprava o obnovi Občinske celostne prometne strategije.

Javnost smo vabili k podajanju mnenj preko anketnih vprašalnikov za namen priprave Strategije razvoja turizma destinacije Koroška 2025-2030, kamor smo se kot partner aktivno vključili z različnimi aktivnostmi.

Vsakoletno Mestna občina Slovenj Gradec izvaja anketiranje prebivalcev o zadovoljstvu z delom občinske uprave in javno objavlja analize. V letu 2025 se je izvedlo še **anketiranje lokalnega prebivalstva, obiskovalcev ter turističnega gospodarstva** z namenom spremljanja zadovoljstva, značilnosti turističnega obiska ter pridobitve podatkov o trajnostni naravnosti turističnega gospodarstva.

Z uspešno zaključenim usposabljanjem regionalnih turističnih vodnikov v letu 2024 pod organizacijo RRA Koroška, je **destinacija pridobila več licenciranih turističnih vodnikov**, dve izmed njih sta zaposleni na Javnem zavodu Spotur, en v Koroškem pokrajinskem muzeju. Za odgovorno in trajnostno vodenje po destinaciji smo oblikovali **Trajnostni kodeks za turistična vodenja**, z upoštevanjem katerega se spodbuja pozitivne učinke, zmanjšuje negativne učinke na destinaciji in s tem izraža spoštovanje do lokalne skupnosti. Da bo obisk destinacije takšen tudi ob odsotnosti turističnega vodnika, smo zasnovali **Smernice za odgovoren obisk turistov**.

POSLOVANJE TURISTIČNIH PODJETIJ IN KOMUNIKACIJA

V letih 2023-2025 smo skupno pridobili **135 novih stalnih ležišč**, namenjenih turistom, v **19-ih nastanitvenih kapacitetah** različnih kategorij.

Leta 2024 so se v mestnem jedru Slovenj Gradca odprli trije novi gostinski lokali. Colatio Slovenj Gradec, GT19 in ItalianLab.si so prinesli **nove kulinarične zgodbe in ponudbo razširili tudi na brunche ter visoko kulinariko**. Leta 2025 je ponudbo gostinskih lokalov dopolnila še Čajnica Pečko, imenovana po lokalnem slikarju Karlu Pečku, ki je domoval in ustvarjal na istem naslovu.

Slovenj Gradec se v zadnjih treh letih **vedno bolj uveljavlja na kulinarinem zemljevidu in postaja prepoznaven kot destinacija za ljubitelje vrhunske kuhinarike**. Prizadevanje lokalnih gostincev, kuharjev in ponudnikov pristne gastronomije je **prepoznano tudi na mednarodni ravni – s prestižnima certifikatoma Falstaff ter Gault&Millau**. V kulinarinem vodiču Gault&Millau so prisotni Gostilna Murko z znakom ene kuharske kape ter Restavracija GT19 in Hiša Ančka z dvema kapama, v vodiču Falstaff pa Gostilna Murko in Hiša Ančka z znakom dveh vilic ter Restavracija GT19 z znakom treh vilic. Vsi trije omenjeni ponudniki sodelujejo tudi v Tednu restavracij; Gostilna Murko z 1 srčkom, Hiša Ančka z 2 srčkoma ter Restavracija GT19 s 3 srčki.

Green Key

Celotno obdobje smo turistično gospodarstvo preko različnih komunikacijskih kanalov spodbujali k pridobitvi katerega izmed mednarodnih trajnostnih znakov, ki jih priznava Zelena shema slovenskega turizma, saj si želimo, da bi lahko dopolnili seznam ponudnikov z znakom Slovenia Green. V letu 2023 je tako znak Zeleni ključ pridobilo 5 ponudnikov (BeetBox, Gostilna Bučinek, Gostilna Murko, Hiša Ančka, Stara Pošta), v letu 2024 pa še 2 nova ponudnika (Gostilna Ott, Okrepčevalnica Minutka). **Trenutno imamo v Slovenj Gradcu skupno 7 trajnostnih ponudnikov s certifikatom Zeleni ključ, Turistična kmetija Ravnjak je edina prejemnica znaka Slovenia Green.**

Vsi imamo radi svojo okolico čisto, zato se ob svetovnem dnevu Zemlje tradicionalno vsakoletno v mestni občini Slovenj Gradec prebivalci udeležijo **čistilnih akcij** različnih organizatorjev. Samo čistilne akcije v organizaciji Mestne občine v letu 2025 se je udeležilo več kot 880 prostovoljcev, ki so zbrali 2 toni odpadkov ter skupaj posadili 60 dreves.

Sajenje dreves in ostalih rastlin je ena glavnih prioritet destinacije tako z namenom varovanja narave kot prilagajanja na podnebne spremembe. V letu 2023 je bilo **na javnih površinah tako posajenih približno 80 novih dreves** večih drevesnih vrst, dodatno pa še 100 rastlin za živo mejo in 750 pokrovnih rastlin, primernih za mestno okolje.

Gimnazija Slovenj Gradec, ki že vrsto let sodeluje pri pogozdovanju z Zavodom za gozdove Slovenije, krajevno enoto Slovenj Gradec, je v letih 2024 in 2025 **zasadila preko 900 dreves**.

Velik pomen destinacija namenja ohranjanju in večanju površin z medovitimi rastlinami, tako smo s strani **razpisa Čebelarske zveze Slovenije pridobili in posadili 60 sadik lip** ter na delu obrežja reke Mislinje med Tomaško in Turiško vasjo po sanaciji po poplavi zasadili medovite rastline. V skrb za čebele s vključujeta tudi javno podjetje Komunala, ki že vrsto let na javnih zelenih površinah zakasnuje košnjo, na kar opozarja z znaki **Pokosili bomo, ko se bodo čebele najedle**, ter Koroška galerija likovnih umetnosti, ki je ob dnevu Zemlje ob obisku razstav brezplačno delila semena medonosnih cvetlic.

V destinaciji deluje **hortikulturna komisija**, ki svetuje glede urejanja zelenih površin, sodeluje z izvajalcem javne službe glede vzdrževanja, načrtovanja in urejanja javnih zelenih površin, izbira vrste

oz. načrtuje nove zasaditve ter podaja mnenja glede odstranitve ali obreza drevnine. Tako so v obravnavanem obdobju premišljeno in strokovno v skladu s smernicami Zavoda RS za varstvo narave z zunanjimi izvajalci **obrezali tri lipe** (pri cerkvi sv. Pankracija, cerkvi sv. Jurija in Telečnikovo lipo pri krožišču v Turiški vasi), **ki so zavarovane kot naravne vrednote lokalnega pomena.**

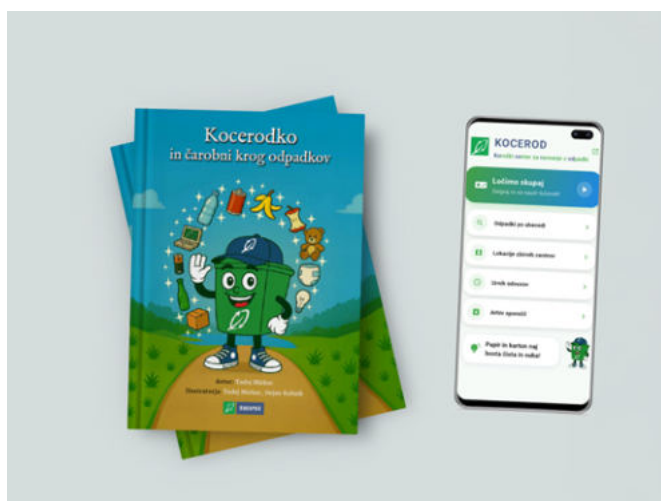

V letu 2023 se je zaključil eden večjih projektov v občini **Izboljšanje zanesljivosti oskrbe z zdravstveno ustrezno pitno vodo**, s katerim smo si zagotovili dolgoročno rešitev kvalitetne priprave pitne vode z ultrafiltracijo, ki je priprava vode brez dodajanja kemikalij. V okviru projekta je bilo zdrajenih še preko 10 km manjkajočega vodovodnega omrežja ter s tem nanj priključenih dodatnih 975 občank in občanov.

Z izboljševanjem kakovosti pitne vode skrbimo za zdravje prebivalcev, **z vsakoletnim večanjem odstotka odpadnih voda, ki so očiščenje najmanj do terciarne stopnje**, pa za dobrobit narave. Ta odstotek je v letu 2024 v destinaciji znašal že 74,6 %, kar pomeni, da je vedno več prebivalstva priključenega na kanalizacijsko omrežje ter s tem na čistilno napravo, ki na podlagi različnih parametrov še vedno deluje odlično, saj so učinki čiščenja visoki.

V destinaciji se kažejo tudi pozitivne spremembe na področju zbiranja komunalnih odpadkov, kjer se **delež ločeno zbranih odpadkov iz leta v leto povečuje za dober odstotek**. Zabojnike za zbiranje odpadkov so v letu 2023 označili in digitalizirali, poleg ustaljenih postopkov obdelave odpadkov, je družba Kocerod med prvimi v Sloveniji v proces **integrirala umetno inteligenco** s čimer se pridružuje globalnim prizadevanjem za trajnostno ravnanje z odpadki.

S predstavitvijo ločevanja, zbiranja, obdelave in nadaljnjega ravnanja z odpadki na sedežu regijskega centra sprejemajo številne skupine, v letu 2025 so pripravili še tri nove lastne produkte za ozaveščanje o odgovornem ravnanju z odpadki: **mobilno aplikacijo Kocerod, igrico pravilnega ločevanja kar 360 odpadkov ter otroško knjigo Kocerodko in čarobni krog odpadkov.**

Po podatkih **Javne razdelilnice hrane**, kjer se izvaja projekt donirane hrane, se je v obdobju 2023-september 2025 uporabnikom skupno razdelilo 43,1 tone. Viški hrane se vsakodnevno prevzemajo v lokalnih trgovinah in donirajo tistim posameznikom, družinam ter drugim vrstam življenjskih skupnosti, ki izkazujejo slab socialni položaj in potrebujejo pomoč za svoje preživetje v obliki prehrane.

Za še boljšo ozaveščenost skrbijo številne iniciative, kot so Slovenj Gradec brez plastičnih vrečk, Meškova bukvarna, boljši sejmi, trgovina ponovne uporabe Cekinček ter organizacija številnih dogodkov, ki v aktivnosti vključujejo celotno skupnost.

Področje prometa je bilo v okviru priprave urbanistične zasnove naslovljeno s **Prometno študijo**, v pripravi je še nova **Občinska celostna prometna strategija za trajnostno mobilnost**. Po mnenju strokovnjakov smo bili že pri izvajanju ukrepov veljavne strategije nadpovprečno uspešni, sedaj pa je cilj oblikovati celovito vključujočo strategijo, ki bo prilagojena potrebam prebivalcev, bo upoštevala okoljske izzive in spodbujala bolj zdrav način življenja.

Z zaključenim projektom **Trajnostna mobilnost v mestnem jedru** so bili, poleg na novo zasnovanih preko 9 km kolesarskih poti z obnovo ulic, ki obdajajo strogo mestno središče in njihovim delnim zaprtjem za promet (umiritev prometa s potopnimi valji), izboljšani tudi pogoji za hojo.

Destinacija se že vrsto let vključuje v aktivnosti ob **Evropskem tednu mobilnosti** z iskanjem tehnoloških rešitev za trajnostno mobilnost, izboljševanjem infrastrukture, različnimi dogodki in akcijami kot je **Pešbus**. V okviru lokalnega načrta hodljivosti se je izvajala akcija **Aktivno v šolo**, kasneje projekt **Gremo peš**, ki je namenjen spodbujanju hoje kot varnega, zdravega in trajnostnega načina življenja z osredotočanjem na najmlajše. Ob Bazenskem kompleksu Aqualatio je bila postavljena **pralnica in popravljalnica koles**, vsa leta so se izvajale **Kolesarske rajže**, v letu 2023 pa se je začel še projekt **S kolesom in e-skirojem v mesto – varno in preudarno**, katerega cilj je poleg spodbujanja trajnostne mobilnosti ob pomoči digitalizacije tudi spremljanje in beleženje nevarnosti na svoji poti od doma v center mesta. Na podlagi elektronskega čipa se kolesarje beleži na kolesarskem števcu v centru mesta. Poleg tega so v destinaciji tudi drugi števci, ki dajejo podatke o številu kolesarjev.

V okviru Tedna vseživljenjskega učenja 2023 smo gostili **okroglo mizo o trajnostni mobilnosti** z Matejem Praprotnikom, istega leta je **TIC Slovenj Gradec** pridobil **kolesa za izposajo** domačinom in turistom. V bližnji prihodnosti pa se lahko nadejamo **regijskega sistema izposoje e-koles**, saj se je projektu poleg naše pridružilo še šest občin Koroške.

Od odprtja Bazenskega kompleksa Aqualatio je med različnimi počitnicami organiziran **Aquabus**, ki otroke in starejše iz primestnih območij brezplačno vozi do bazena, v letu 2024 smo ponudbo dopolnili še s **Ski busom**, brezplačnimi prevozi na Kope med 22. in 31. decembrom (podobno se načrtuje tudi v letu 2025).

V destinaciji je bilo **energetsko prenovljenih več stavb**, med drugimi Športna dvorana Slovenj Gradec, Zdravstveni dom Slovenj Gradec, Fakulteta za zdravstvene in socialne vede, Srednja šola Slovenj Gradec ter koča na Kremžarjevem vrhu. Nekaj javnih objektov je **sončne elektrarne** že pridobilo (npr. Bazenski kompleks Aqualatio, Hostel Slovenj Gradec), 15 javnih objektov jih bo na podlagi podpisa pogodbe javno-zasebnega partnerstva pridobilo v kratkem.

Destinacija deležnike na različne načine osvešča o podnebnih spremembah ter izvaja številne ukrepe prilagajanja nanje. Izvajale so se ozelenitve ulic, postavljanje novih pitnikov, prestavljanje dogodkov izven poletne sezone, energetske prenove stavb, postavitve sončnih elektrarn ...

V zadnjih treh letih smo v destinaciji s **številnimi dogodki in projekti obeležili kar nekaj pomembnih obletnic**: 95 let kina in 40-letnico ustanovitve Kulturnega doma Slovenj Gradec, 60-letnico smrti Franca Ksaverja Meška, 120 let Gostilne Murko, 130. obletnico rojstva Jakoba Sokliča,

120. obletnico smrti Huga Wolfa, 70-letnico delovanja narodnozabavnega ansambla Štirje kovači, 90-letnico delovanja KD Pihalni orkester Slovenj Gradec (ki je ob tem dobilo nove prostore), 150. obletnico rojstva Franca Bernekerja in Franca Ksaverja Meška.

Ob številnih tradicionalnih dogodkih, ki spoštujejo in naslavljajo kulturno dediščino območja (Furmani po cest' peljajo, kožuhanje, Srednjeveški preludij, sejmi, Ob kresi se dan obesi ...), je na podlagi bogate tradicije rokodelskih razstav, prva je namreč bila že leta 1977, potekal **Triennale rokodelstva – Razstava sodobnih inovativnih izdelkov na temeljih bogate kulturne dediščine Slovenije**. Na področju rokodelstva je izrazito aktiven Rokodelski center Koroške s svojimi člani, saj redno potekajo predstavitve posameznih članov, rokodelski četrtki, razstave na različnih lokacijah, predstavitve izdelkov v izložbah različnih lokalov v mestnem jedru ...

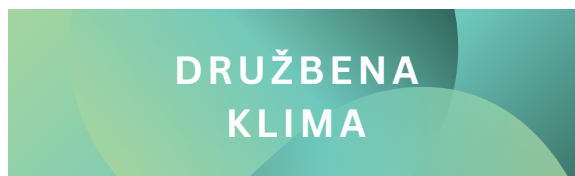

Pridobili smo dva nova vpisa v Register nesnovne kulturne dediščine. Leta 2023 je na podlagi predhodnega projekta Koroškega pokrajinskega muzeja Koroška košta, bila vpisana **priprava koroškega rženega kruha**, leto kasneje na pobudo Gostilne Murko še **priprava mežerlija**. Koroški pokrajinski muzej je nadaljeval zgodbo **Koroške košte** z izdajo istoimenskega kataloga ter **monografije Rženi kruh**, uspešen projekt se zaokrožuje še z Javnim pozivom za pridobitev pravice do uporabe **kolektivne blagovne znamke Koroška košta**.

Izvajale so se **številne obnove, povezane s kulturno dediščino**: novo kritino je dobil Plešivški mlin, obnovljen je bil leseni del bivšega železniškega mostu, zadnjega obstoječega izmed tovrstnih jeklenih mostov, ki so bili značilni za celotno progo med Dravogradom in Velenjem, novo pročelje je dobila Mersijeva hiša, spomenik lokalnega pomena, restavrirane so bile skulpture v Parku miru ter »skulptura S«.

V izdelavi je nov **Lokalni program kulture**, ki bo predvidoma sprejet še v letu 2025.

Destinacija je že od prejetja listine Občina po meri invalidov leta 2008 **zavezana k oblikovanju čimbolj vključujočega okolja**, kar izkazuje z izvajanjem ukrepov Akcijskega načrta dostopnosti 2020-2024, za obdobje 2025-2029 je bil spisan nov dokument.

Za izboljšanje dostopnosti je organizirane **brezplačne prevoze za starejše občane SGmobilc** koristilo že preko 450 uporabnikov, ki so se, skupaj z ostalimi, razveselili tudi zaključka projekta **Trajnostna mobilnost v mestnem jedru**, ko so se s prenovami ulic odstranile številne predhodne arhitektonske ovire ter dodale potrebne taktilne oznake. Druga OŠ je dobila dolgo željeno **dvigalo**, **prizidek** pa Tretja OŠ, šola s prilagojenim programom za celotno regijo. V občini smo pridobili prva **oskrbovana stanovanja** ter **Večgeneracijski center + Sobivanje generacij**, še posebej namenjen opolnomočenju različnih ranljivih skupin. Poleg tradicionalnega **Festivala drugačnosti** smo gostili tudi regijski dogodek v okviru projekta **Omogočanje multimodalne mobilnosti oseb z različnimi oviranostmi** ter nacionalni dogodek **Dan za lahko branje**, saj Zavod Risa orje ledino na tem področju in lahko branje vključuje tudi v mesečni SGlasnik. Mocis je izvajal **Študijski krožek Slušna zanka odpre vrata razumevanja**, Koroška galerija likovnih umetnosti pa je v sodelovanju z različnimi institucijami zasnovala **gradivo za boljšo dostopnost ranljivih skupin**.

In prav ranljivim skupinam ter drugim družbenim ter okoljskim iniciativam so lahko na številne načine pomagali prebivalci, obiskovalci ali različne organizacije. Med številnimi izpostavljammo le nekaj **dobrodelnih dogodkov oziroma akcij**, to so Dobrodelni rap za poplavljenе v organizaciji mladih koroških glasbenikov, koncert Lions kluba Naj nasmeh izbriše skrbi za prizadete v poplavih,

akcija zbiranja prostovoljnih sredstev Srce v dresu za nakup ultrazvočnega aparata za Oddelek za pediatrijo ter akcija zbiranja prostovoljnih sredstev v okviru podiranja Guinnessovega rekorda Žana Žolgerja ter dobrodelne Legnerjeve jaslice.

Destinacija se ponaša s številnimi športnimi uspehi, temu primerno pa ureja tudi **športno infrastrukturo**. Pridobili smo eno najsodobnejših notranjih strelišč v Sloveniji, otvorili novo nogometno igrišče z umetno travo, do konca leta 2025 še prizidek (novo dvorano) k obstoječi športni dvorani pri Drugi OŠ, v gradnji je nadomestno igrišče, ki bo zamenjalo dosedanje površine ob športni dvorani, potrjena sta še projekta prenove športnega igrišča na Štibuhi pri Prvi OŠ ter izgradnja otroškega parka pri bazenskem kompleksu Aqualatio, začetek katerih bo v letu 2026.

Prebivalce in turistično gospodarstvo smo na različne načine in preko številnih komunikacijskih kanalov **obveščali o trajnostnem turizmu**, hkrati pa smo **spremljali zadovoljstvo prebivalcev ter delovanje turističnega gospodarstva preko izvedbe anket**. Za delo v turizmu se v sodelovanju z različnimi podjetji in organizaciji spodbuja že najmlajše od vrtca dalje. Otroci, osnovnošolci ter srednješolci sodelujejo v različnih projektih v povezavi s trajnostnim turizmom, primernih za svojo starost, prav tako obiskujejo turistično pisarno ter podjetja, kjer so jim predstavljeni različni poklici s področja turizma.

Kot podpora podjetništvu je bila spisana **Razvojna strategija za privabljanje in ohranjanje podjetij**, redno se je objavljala Javni razpis za izvedbo ukrepa spodbujanja razvoja podjetništva in samozaposlovanja, v septembru 2025 pa se je v destinaciji odprl še nov podjetniški inkubator **MPIK Innovatorium**. Z različnimi dejavnostmi se podpira tudi razvoj in prodajo lokalnih izdelkov, za kar skrbijo različne organizacije.

Vir fotografij: Javni zavod Spotur, Javno podjetje Komunala, Kocerod, d. o. o., Koroška galerija likovnih umetnosti, Koroški pokrajinski muzej, Mestna občina Slovenj Gradec